

DUMINICA A 34-A DUPĂ RUSALII

a întoarcerii Fiului risipitor

APOSTOL. I CORINTENI 6, 12-20

Fraților, toate îmi sunt îngăduite, dar nu toate îmi sunt de folos. Toate îmi sunt îngăduite, dar nu mă voi lăsa biruit de ceva. Bucatele sunt pentru pântece și pântecele pentru bucate și Dumnezeu va nimici și pe unul și pe celelalte. Trupul însă nu e pentru desfrânare, ci pentru Domnul, și Domnul este pentru trup. Iar Dumnezeu, Care a înviat pe Domnul, ne va învia și pe noi, prin puterea Sa. Oare nu știți că trupurile voastre sunt mădularele lui Hristos? Luând deci mădularele lui Hristos, le voi face mădularele unei desfrânate? Nicidecum! Sau nu știți că cel ce se alipește de desfrâ-

nată este un singur trup cu ea? «Că vor fi – zice Scriptura – cei doi un singur trup». Iar cel ce se alipește de Domnul este un duh cu El. Fugiți de desfrânare! Orice păcat pe care-l va săvârși omul, este în afară de trup. Cine se dedă însă desfrânării, păcătuiește în însuși trupul său. Sau nu știți că trupul vostru este templu al Duhului Sfânt, Care este în voi, pe Care-L aveți de la Dumnezeu și că voi nu sunteți ai voștri? Pentru că ați fost răscumpărați cu preț! Slăviți, deci, pe Dumnezeu în trupul vostru și în duhul vostru, care sunt ale lui Dumnezeu.

EVANGHELIE. LUCA 15, 11-32

Zis-a Domnul pilda aceasta: Un om avea doi fii. Și a zis cel mai tânăr dintre ei tatălui său: Tată, dă-mi partea ce mi se cuvine din avere. Atunci el le-a împărțit averea. Dar nu după multe zile, adunând toate, fiul cel mai tânăr s-a dus într-o țară depărtată și acolo și-a risipit averea trăind în desfrânări. Și, după ce a cheltuit totul, s-a făcut foamete mare în țara aceea și el a început să ducă lipsă. Și, ducându-se, s-a alipit el de unul din locuitorii acelei țări și acesta l-a trimis la țarinile sale să pască porcii. Și dorea să-și sature pântecele din roșcovele pe care le mâncau porcii, însă nimeni nu-i dădea. Dar, venindu-și în sine, a zis: Câți argați ai tatălui meu sunt îndestulați de pâine, iar eu pier aici de foame! Sculându-mă, mă voi duce la tatăl meu și-i voi spune: Tată, am greșit la cer și înaintea ta; nu mai sunt vrednic să mă numesc fiul tău. Fă-mă ca pe unul din argații tăi. Și, ridicându-se, a venit la tatăl său. Dar, încă departe fiind el, l-a văzut tatăl său și i s-a făcut milă și, alergând, a căzut pe grumazul lui și l-a sărutat. Atunci i-a zis fiul: Tată, am greșit la cer și înaintea ta și nu mai sunt vrednic să mă numesc fiul tău. Iar tatăl a zis către slugile sale: Aduceți degrabă

haina lui cea dintâi și-l îmbrăcați și dați inel în mâna lui și încălțăminte în picioarele lui; apoi, aducând vițelul cel îngrășat, înjunghiați-l ca, mâncând, să ne veselim, căci acest fiu al meu mort era și a înviat, pierdut era și s-a aflat. Și au început să se veselească. Iar fiul cel mare era la țarină. Când a venit și s-a apropiat de casă, a auzit cântece și jocuri. Atunci, chemând la sine pe una dintre slugi, a întrebat ce înseamnă acestea. Iar ea i-a spus: Fratele tău a venit și tatăl tău a înjunghiat vițelul cel îngrășat, pentru că l-a primit sănătos. Și el s-a mâniat și nu voia să intre; dar tatăl lui, ieșind, îl ruga. Însă el, răspunzând, a zis tatălui său: Iată, de atâția ani îți slujesc și niciodată n-am călcat porunca ta. Și mie niciodată nu mi-ai dat un ied, ca să mă veselesc cu prietenii mei. Dar când a venit acest fiu al tău, care ți-a mâncat averea cu desfrânatele, ai înjunghiat pentru el vițelul cel îngrășat. Tatăl însă i-a zis: Fiule, tu totdeauna ești cu mine și toate ale mele ale tale sunt. Trebuia însă să ne veselim și să ne bucurăm, căci fratele tău acesta mort era și a înviat pierdut era și s-a aflat.

TĂLCUIRI

Dragostea nesfârșită a lui Dumnezeu pentru oameni se vede în îndelunga Sa răbdare, marea Sa iertare și marea Sa bucurie. Această dragoste își poate găsi asemănare pe pământ în dragostea mamei pentru copilul ei. Cine de pe pământ are o răbdare mai mare față de o făptură, decât numai mama față de copilul ei? Iertarea cui o poate depăși pe aceea a mamei? Cine mai plânge de bucurie cu repejune la schimbarea spre îndreptare a copilului ei păcătos, ca mama? De la întemeierea lumii, pe acest pământ, dragostea de mamă a fost depășită numai de către Domnul nostru Iisus Hristos, în dragostea Lui pentru oameni. Răbdarea Sa L-a dus la suferințe îngrozitoare când era atârnat pe Cruce; iertarea Sa se revăra din inima și buzele Sale chiar și atunci când Se afla pe Cruce; bucuria Sa care pătrundea în cei care se pocăiau, era bucuria care Îi lumina sufletul îndurerat în întreaga Sa viață pământească. Numai dragostea dumnezeiască depășește dragostea de mamă. Singur Dumnezeu ne iubește mai mult decât ne iubește mama; singur El ne iartă

mai mult decât ne iartă mama și numai El Se bucură la îndreptarea noastră mai mult decât mama.

Acela care nu are răbdare cu noi când greșim, acela nu ne iubește. Nici acela nu ne iubește care nu ne iartă atunci când ne pare rău pentru greșeala noastră. Și acela ne iubește cel mai puțin dintre toți, care nu se bucură de îndreptarea noastră.

Răbdarea, iertarea și bucuria sunt cele trei mari chipuri ale dragostei dumnezeiești. Acestea sunt chipurile a toată dragostea cea adevărată – dacă există cumva dragoste adevărată în afara dragostei dumnezeiești. Fără aceste trei chipuri, dragostea nu este dragoste. Dacă numești "dragoste" orice altceva, este ca și cum ai numi "oaie" o capră sau un porc.

În pilda fiului risipitor, Domnul Iisus ne-a dat o închipuire a dragostei adevărate, a dragostei dumnezeiești, zugrăvită în culori atât de limpezi, că pulsează de viață înaintea ochilor noștri, așa cum începe pulsația vieții oamenilor când soarele strălucește, după întunericul nopții. Două mii de ani nu au întunecat cu-

lorile acestei închipuiri și acestea nu se vor întuneca niciodată, atâta vreme cât există oameni pe pământ și dragostea lui Dumnezeu pentru ei. Dimpotrivă, cu cât oamenii se fac mai păcătoși, cu atât această închipuire este mai vie: mai vie și mai proaspătă.

Un om avea doi fii. Și a zis cel mai tânăr dintre ei tatălui său: Tată, dă-mi partea ce mi se cuvine din avere. Și el le-a împărțit averea. Ce este mai simplu decât acest chip tulburător în care începe această pildă? Ce adâncimi se ascund dedesubtul acestei simplități! Sub zicerea “un om” se ascunde Dumnezeu, și sub “doi fii” se ascund omul cel drept și cel păcătos – sau toți dreptii și toți păcătoșii. Omul cel drept este mai cuprins cu anii decât cel păcătos; căci Dumnezeu, la început, a făcut omul drept, omul singur a păcătuț. Păcătosul caută partea ce i se cuvine, atât de la Dumnezeu, cât și de la fratele său cel drept.

Prin “doi fii” se mai înțelege firea dublă care se află în fiecare om. O fire care însetează după Dumnezeu și alta care este aplecată spre păcat. O fire îndeamnă omul să viețuiască după poruncile lui Dumnezeu, după omul cel lăuntric, după cum spune Apostolul, și cealaltă este după legea trupului (Romani 7:22-23). Omul duhovnicesc și omul trupesc – doi oameni într-unul și același om. Omul duhovnicesc nu-și poate închipui viețuirea departe de Dumnezeu, pe când omul trupesc socotește că viața sa începe numai atunci când el este despărțit de Dumnezeu. Omul duhovnicesc este mai cuprins cu vârsta; cel trupesc este mai împruținat cu anii. Chiar de la zidirea sa, omul duhovnicesc este mai adunat cu anii, căci ni se spune că Dumnezeu a zis la început: “Să facem pe om după asemănarea noastră” (Facerea 1:26) și asemănarea cu Dumnezeu este firea duhovnicească a omului, nu cea trupească – și, după aceea, trupul omului a fost făcut din țărână (Facerea 2:7), în care Dumnezeu a suflat asemănarea deja existentă al Lui – omul duhovnicesc. Desigur, cu toate că Dumnezeu a făcut trupul omenesc din țărână, acesta nu era deloc păcătos, deși prin trup a căzut omul în păcat. Și iarăși, Eva era mai neajunsă cu vârsta decât Adam. Ea a fost făcută din trupul lui Adam și, prin pofta trupului ei, a încălcat ea porunca lui Dumnezeu și a căzut în ispită – și, prin căderea ei, ea s-a despărțit de Dumnezeu și s-a îndepărtat, în mintea ei, pornind într-o țară îndepărtată: împărăția lui Satan.

“Dă-mi partea ce mi se cuvine din avere.” În acest chip Îi vorbește păcătosul lui Dumnezeu. Și, de fapt, ce

este a omului fără să fie a lui Dumnezeu? Țărâna, nimic altceva decât țărâna. Este adevărat că Dumnezeu a făcut țărâna, dar țărâna nu este parte a ființei Sale. Așa încât omul poate să socotească, faptul că țărâna este a lui. Toate celelalte sunt ale lui Dumnezeu. Toate celelalte Îi sunt ale Lui. Atâta vreme cât omul nu este despărțit de Dumnezeu, toate cele ce sunt ale lui Dumnezeu sunt și ale lui. După cum spune și Dumnezeu: “Fiule, toate ale Mele ale tale sunt.” Omul poate să spună numai atât: “Toate câte are Tatăl ale mele sunt.” (Ioan 16:15). Dar când omul dorește să se despărte de Dumnezeu și atunci când el caută să primească partea ce i se cuvine din cele ce sunt fără de număr ale lui Dumnezeu, Dumnezeu poate să nu-i dea nimic și totuși să fie drept. Fiindcă omul fără Dumnezeu nu este nimic și tot ceea ce are el este nimic. Și când Dumnezeu îi dă țărână; adică, numai trup fără duh, fără suflet și fără daruri duhovnicești, chiar și atunci El îi dă mai mult decât este al omului, și El îi dă acestea nu pentru dreptate, ci pentru milostivire. Dar, cum mila lui Dumnezeu este nemărginit mai mare decât aceea a mamei față de copilul ei, Dumnezeu dă fiului Său păcătos mai mult decât țărână. Altfel spus: împreună cu trupul, Dumnezeu îi dă suflet în trup, așa cum se întâmplă cu animalele și, în plus, îi mai dă daruri duhovnicești: înțelegere, conștiință și dorința pentru bine – numai o scânteie, destul ca să îl țină, să nu cadă, ca să ajungă un animal printre celelalte animale.

Și tatăl le-a împărțit averea. Fiul mai mare a rămas cu tatăl său, bucurându-se de toate cele ale tatălui, dar fiul mai mic, nu după multe zile, adunând toate, s-a dus într-o țară îndepărtată și acolo și-a risipit averea, trăind în desfrânări. Nu se ascunde taina șederii lui Adam în Rai sub cuvintele nu după multe zile? Când a păcătuț, Adam a căutat și a primit partea sa de la Dumnezeu. El și-a văzut goliciunea: adică a văzut că el nu este nimic fără Dumnezeu. Și Dumnezeu, în milostivirea Sa, nu l-a izgonit gol, ci i-a făcut haine; l-a îmbrăcat și l-a izgonit (Facerea 3:21). “Pământ ești și în pământ te vei întoarce”, a spus Dumnezeu lui Adam (vezi 3:19). Și aceasta înseamnă: în cel mai bun caz, numai țărâna este a ta. Toate celelalte sunt ale Mele. tu ai căutat ce este al tău și Eu ți-am dat; dar ca să fii viu și să fii măcar o umbră din ceea ce ai fost, Eu îți dau ție mai mult: îți dau o scânteie din slava Mea dumnezeiască.

Ceea ce s-a întâmplat cu Adam se întâmplă iarăși și iarăși cu milioane de urmași ai lui Adam care, despăr-

ținându-se de Dumnezeu din pricina păcatului, își iau partea lor și pleacă într-o țară îndepărtată. Dumnezeu nu silește pe nimeni să rămână cu El, căci Dumnezeu a făcut omul ca să fie liber și, potrivit firii Sale, El nu caută niciodată să îngrădească această libertate.

Ce face păcătosul cel nebun când se desparte de Dumnezeu? El s-a dus într-o țară îndepărtată și acolo și-a risipit averea, trăind în desfrânări. Aceasta nu este lucrarea unui singur păcătos: aceasta nu a făcut numai fiul cel mai tânăr al tatălui său. Aceasta se face de către fiecare om, de către fiecare care se desparte de Dumnezeu. „Și s-au stins în deșertăciune zilele lor...” (Psalm 77:33).

„În desfrânări”. Ce înseamnă aceasta? Înseamnă petrecerea zilelor în păcat și deșertăciune, în beție, ceartă, mânie, trândăvire și, mai mult decât toate, în desfrânare – prin care energiile vieții se mistue cel mai repede și în întregime, și scânteia dumnezeiască se stinge. Când omul nu are dragoste, el se aruncă în gura patimilor. Când omul părăsește calea lui Dumnezeu, se trezește într-un labirint cu multe căi și se năpustește când pe o cale când pe alta. Omul acesta așează securea la rădăcina propriei sale vieți, și în fiecare zi taie câte o parte din rădăcină, până când copacul începe să se usuce.

Trăind în deșertăciune, fiul risipitor și-a risipit toată averea pe care o primise de la tatăl său. Și după ce a cheltuit totul, s-a făcut foamete mare în țara aceea, și el a început să ducă lipsă. În această țară îndepărtată, departe de Dumnezeu, întotdeauna este foamete mare, căci pământul nu poate sătura pe omul flămând: hrana sa doar îi sporește foamea. Pământul poate să sature numai foamea animalelor fără gândire; dar în nici un chip nu-l poate sătura pe om. În țara îndepărtată există întotdeauna foamete mare, pentru că, pentru păcătosul care uită cu totul de Dumnezeu, și își risipește toate energiile vieții pe care i le dăduse Dumnezeu ca parte a sa, se ridică foamete mare: o foame pe care întregul pământ, cu tot ceea ce are de dăruit, n-o poate potoli nici măcar pentru o clipă. Aceasta este situația până în zilele noastre cu fiecare păcătos, care se lasă cu totul în voia celor pământești, a trupului și a împlinirii poftelor celor trupești. Vine o clipă pentru păcătos când acestea devin murdărie și duhoare respingătoare. Atunci el începe să se plângă întregii lumi și să-și blesteme viața. Secătuindu-și viața trupezască și sufletească, el se simte ca o trestie goală, uscată, prin care bate un vânt rece. Totul este

întunecat pentru el; totul este scârbos și respingător. Într-o astfel de situație, el nu mai știe ce să facă cu sine. El a încetat să mai creadă în această viață și cum poate să mai creadă în cealaltă? El a uitat de cealaltă viață și începe să o urască pe aceasta; el a uitat de Dumnezeu și începe să urască lumea aceasta. Ce va face acum? Unde va merge? Lumea întreagă apasă asupra lui și pe nici o ușă nu găsește scris „ieșire”. Priemejdia situației nu stă în a găsi o portiță de scăpare, ci, calea se află tocmai în lăuntru. Când omul se găsește într-o asemenea stare de deznădejde, îi apare diavolul îndată, însoțindu-l permanent, ducându-l dintr-un rău în altul, deși el stă ascuns și nevăzut.

Dar acum i se arată, îl ia în slujba sa și îl trimite la țarina sa, ca să îngrijească porcii. Că stă scris: „Și ducându-se, s-a alipit el de unul din locuitorii acelei țări, și acesta l-a trimis la țarinile sale să păzească porcii”. Aceasta se întâmplă fiecărui fiu neascultător, care s-a răsucit și s-a îndepărtat de tatăl său: ducându-se departe de tatăl său cu mândrie și cu planuri mari pentru fericirea sa, nimerind ca slujitor la unul mai rău decât el, ajungând să îngrijească porcii altuia. Prin „unul din locuitorii acelei țări îndepărtate” este lămurit că se înțelege diavolul. Cu toate că el este numit aici „om”, așa cum și tatăl este numit „om”, el este înfățișat într-un fel cu totul împotrivor „omului-tată”, de care fiul s-a despărțit prostește. El este om, dar nu om al împărăției cerurilor, nici om al împărăției pământului, ci om al celei de-a treia împărății – împărăția întinericului și a groazei, a pierzării și a focului: împărăția dracilor. Față de cel dintâi, „omul-tată”, păcătosul este numit fiu, dar față de celălalt, „omul-diavol”, el este numit slujitor tocmit. Pe când se afla cu „omul-tată”, el era binecuvântat cu toată îmbelșugarea, dar cu „omul-diavol” el este flămând, atât de înfometat, că ar fi mâncat din roșcovele pe care le mâncau porcii, însă nimeni nu-i dădea.

Prin „porci”, într-un înțeles mai adânc, trebuie să înțelegem duhurile cele rele, sălășluitoarii împărăției diavolului. Fiindcă duhurile cele rele sunt purtătorii a toată necurăția, și porcii sunt simbolul văzut al necurăției. Când Dumnezeu a scos duhurile necurate din omul îndrăcit care se afla în Gadara, El le-a îngăduit să intre în porci (Luca 8:32-33). Precum porcii rămă în pământ, tot la fel și duhurile rele rămă în om, până ce găsesc în el necurăție, cu care să se hrănească.

Prin “roșcove” sau “hoaspă”, trebuie să înțelegem toată necurăția din lăuntrul omului: gânduri rele, doriri necurate, scopuri care urmăresc iubirea de sine, păcate, poftă și patimi – și mai ales patimi. Duhurile necurate se hrănesc și se îngrașă cu tot ceea ce roade sufletul omului și îl duce la pieire. Tot ceea ce crește în întunecimea sufletului omului, ascuns de lumina nemijlocită a lui Dumnezeu, așa cum cresc roșcovele în întunericul de sub pământ, este hrană necurată pentru duhurile necurate. Dar duhurile necurate nu dau această hrană omului, îndată ce acesta s-a așezat în slujba lor. Ele hrănesc omul până când acesta cade cu totul sub puterea lor, dar atunci când el se găsește în mâna duhurilor, ele nu mai au nevoie să-l hrănească. Hrana lor este otravă și el s-a otrăvit deja peste tot, și ceea ce este otravă pentru el, servește acum drept hrană pentru ele! Duhurile îi rod sufletul, așteptând doar clipa când acesta va pleca din trup, ca să-l hrănească cu suferințe și mai mari, când acesta se va afla în întunericul cel mai din afară. După cum a spus împăratul și proorocul David: “Vrăjmașul prigonește sufletul meu și viața mea o calcă în picioare; făcutu-m-a să locuiesc în întuneric ca morții cei din veacuri.” (Psalm 142:3). Doamne, fiul risipitor era unul mort înaintea morții sale trupesti!

Dar, în clipa celei mai mari deznădăjduiri, a foamei și a înfricoșării fiului risipitor, a licărit o scânteie în lăuntrul său; o scânteie uitată, la care nici nu visase. De unde a venit această scânteie pe cărbuni stinși? De unde să vină o scânteie de viață într-un leș? Ea a venit de acolo de unde am pomenit mai înainte: că tatăl, dându-i fiului partea sa de avere, i-a dat mai mult decât i se cuvenea. Pe lângă țărână, i-a mai dat o scânteie de conștiință și de înțelegere. Ca și cum tatăl cel înțelept și milostiv și-ar fi spus atunci când a dat partea din averea sa, fiului mai tânăr: “Îi voi mai da lui și aceasta: conștiință și înțelegere; de fapt, acel ceva, din pricina căruia fiul a vrut să se despartă. De ce nu? – îi va fi de folos. El pleacă într-o țară rece și infometată și atunci când se va afla în cea mai mare lipsă, această scânteie va fi în stare să-i lumineze calea înapoi spre mine. Foarte bine: să ia cu el; îi va fi de folos. Această scânteie îl va mântui.”

Și, Doamne, această scânteie a ars în cea mai adâncă întunecime din cel de-al doisprezecelea ceas, când fiul risipitor coborâse în cea de-a treia împărăție și se dăduse în slujba diavolului. A ars în interiorul lui ca o lampă tainică, lumina de mult uitată a conștiin-

ței și a înțelegerii. Și, în această lumină, el și-a venit în sine. Numai cu ajutorul acestei lumini a putut să vadă prăpastia în care căzuse, toată duhoarea pe care o respirase și în care trăise, toți oamenii netrebnici cu care se însoțise. Cu ajutorul luminii acestei lămpi tainice, pe care mâna milostivă a tatălui său o ținea în sufletul lui, el s-a deșteptat din visul său de groază, și a început să facă o asemănare între viața pe care o trăise mai înainte alături de tatăl său și viața pe care o ducea acum: „Dar, venindu-și în sine”, a zis: Câți argați ai tatălui meu sunt îndestulați de pâine, iar eu pier aici de foame! Sculându-mă, mă voi duce la tatăl meu și-i voi spune: Tată, am greșit la cer și înaintea ta; nu mai sunt vrednic să mă numesc fiul tău. Fă-mă ca pe unul din argații tăi. Și s-a sculat și a venit la tatăl său.”

* – Teofilact spune: “Și când și-a venit în sine”: de aici decurge lămurit faptul că, pe vremea când săvârșea răul, el nu era în sine. Cu adevărat, umblând cu ajutorul simțurilor noastre pe aiurea, ne înstrăinăm de noi înșine și ne îndepărtăm de Împărăția lui Dumnezeu, care se află în lăuntrul nostru [Luca 17:21.]

De îndată ce scânteia a început să ardă în sufletul fiului risipitor, și de îndată ce el a făcut o asemănare între viața pe care o ducea împreună cu tatăl său, și viața într-o țară îndepărtată, el îndată a luat hotărârea: “Sculându-mă mă voi duce la tatăl meu!” El spune “sculându-mă”, deoarece el vede prăpastia în care a căzut. Nu există o a treia cale: ori cobori până în cele mai mari adâncuri ale prăpastiei drăcești, ori mergi în sus către tatăl. Și tatăl său este foarte bogat: lângă el nu se află foamete; argații săi sunt îndestulați de pâine și fiul său moare de foame.

Prin “pâine” noi trebuie să înțelegem “viață”; “argații” sunt ființe din zidirea lui Dumnezeu care sunt mai împutinate decât oamenii, cum sunt animalele și alte făpturi. Fiul risipitor căzuse mai jos decât animalele și a căutat să ducă o viață cel puțin la fel cu a lor. Animalele nu sunt ființe libere și Dumnezeu le stăpânește în desăvârșit prin puterea și voia Sa. Dumnezeu le dă viață potrivit nevoii lor, are grijă de ele și le împlinește nevoile. Dar fiul risipitor și-a irosit în desfrânare acele energii ale vieții, pe care Dumnezeu le dă animalelor și pe care animalele le folosesc cu dreptate.

“Am greșit la cer și înaintea ta”. Prin “cer” trebuie să înțelegem, mai întâi, toate cetele îngerilor lui Dumnezeu și mai ales îngerii noștri păzitori; în al doilea rând, trebuie să înțelegem darurile duhovnicești pe care Dumnezeu le dă fiecărui om și care înseamnă

toată Dumnezeirea din oamenii păcătoși, că “după omul cel lăuntric mă bucur de legea lui Dumnezeu” (Romani 7:22). Și faptul că “cer” înseamnă aici îngerii lui Dumnezeu, se vede chiar din cuvintele Domnului: “Zic vouă, așa se face bucurie îngerilor lui Dumnezeu pentru un păcătos care se pocăiește.” (Luca 15:2-10). Așadar, când există bucurie pentru un păcătos care se pocăiește, există și supărare pentru un păcătos nepocăit.

Că prin “cer” trebuie să mai înțelegem și darurile duhovnicești pe care Dumnezeu le-a dat oamenilor, se vede din cuvintele Apostolului Pavel pe care le-am citat deja, și din următoarele cuvinte: “Sau nu știți că trupul vostru este templu al Duhului Sfânt, Care este în voi, pe Care-L aveți de la Dumnezeu și că voi nu sunteți ai voștri?” (I Corinteni 6:19). Și aceasta se vede și mai lămurit din cuvintele Mântuitorului: “Împărăția lui Dumnezeu este în lăuntru vostru” (Luca 17:21). Și astfel, cel ce păcătuiește împotriva lui Dumnezeu păcătuiește și împotriva îngerilor lui Dumnezeu și a omului celui drept din lăuntru său, care este de la Dumnezeu, și aceasta înseamnă “împotriva cerului”. Și de aceea spune fiul se pocăiește: “Am greșit la cer și înaintea ta.”

Și încă departe fiind el, l-a văzut tatăl său și i s-a făcut milă și, alergând, a căzut pe grumazul lui și l-a sărutat. Așa este dragostea lui Dumnezeu – este fără margini și totuși plină de dulceață! Cât de mare l-a fost până acum răbdarea față de păcătos, la fel de mare îi sunt acum iertarea și bucuria. De îndată ce păcătosul se pocăiește și se întoarce înapoi la Dumnezeu, Dumnezeu se năpustește deja să-l întâmpine, să-l primească, să-l îmbrățișeze și să-l sărute. Bucuria mamei este mare atunci când vede îndreptare în copilul ei; bucuria păstorului este mare atunci când își găsește oaia cea pierdută; bucuria femeii este mare atunci când își găsește bănuțul cel pierdut – dar nimic din toate astea nu se poate asemăna cu bucuria lui Dumnezeu când un păcătos se pocăiește și se întoarce la El. La primul semn de pocăință din inimile noastre, chiar dacă încă ne aflăm departe, Dumnezeu deja ne vede și, mai iute decât lumina soarelui care vine cu rezeala spre pământul întunecat, se grăbește să ne întâmpine: să întâmpine omul cel nou care, prin pocăință, se zămislește în noi. “Doamne”, strigă proorocul către Atotștiutorul, “cercetatu-m-ai și m-ai cunoscut!” (Psalm 138:1). Tatăl nostru cel ceresc se grăbește spre ajutorul nostru deschizându-și larg brațele și ne spri-

jină ca să nu cădem în prăpastia drăcească, sălașul porcilor și țara foametei. “Apropiați-vă de Dumnezeu și Se va apropia și El de voi” (Iacov 4:8). O, cât de grabnic ajutorător ești Tu! O, mâinile Tale preabinecuvântate! Dacă încă nu am stins ultima scânteie de conștiință și de înțelegere care se află în noi, trebuie să ne simțim rușinați în fața unei asemenea iubiri din partea lui Dumnezeu; trebuie să ne pocăim fără trândăvire și să ne repezim cu ochii plecați și cu inima înălțată să-L îmbrățișăm pe Tatăl de care ne îndepărtaserăm.

Sfântul Nicolae Velimirovici

Când fiul care se pocăiește vine către tatăl său, îi spune ceea ce plănuise: “Tată, am greșit la cer și înaintea ta; nu mai sunt vrednic să mă numesc fiul tău.” Dar el nu spune tot ce voia să spună. Este important să continue: “Fă-mă ca pe unul din argații tăi.” Dar tatăl său nu-l lasă să isprăvească. El nu-l lasă pe cel care se pocăiește să se umilească, nici nu vrea ca el să fie ca unul din argații săi, și îl oprește pe fiul său și pornește să-l îmbrățișeze și să-l sărute. Zdrențăros, murdar, slăbit și cu privirea sălbătică, cum se arată în priveliștea tatălui, acesta se milostivește îmbrățișându-l, și zicând către slugile sale: “Aduceți degrabă

haina lui cea dintâi și-l îmbrăcați și dați inel în mâna lui și încălțăminte în picioarele lui; și aduceți vițelul cel îngrășat și-l junghiați și, mâncând, să ne veselim. Căci acest fiu al meu mort era și a înviat, pierdut era și s-a aflat.” Haina lui cea dintâi semnifică toată îndesularea și frumusețea darurilor duhovnicești ale lui Dumnezeu. Aceasta este haina sfințeniei și curăției în care era înveșmântat Adam, înainte de căderea în păcat și de izgonirea într-o țară îndepărtată de Dumnezeu. Această haină este Însuși Hristos: de aceea este numită “cea dintâi”. Nu există nici o haină mai minunată decât aceasta din cer. Apostolul spune: “Căci câți în Hristos v-ați botezat, în Hristos v-ați îmbrăcat” (Galateni 3:27). Sufletul, care fusese despuiat de toată lucrarea cea bună, este în întregime îmbrăcat din nou: haina cea veche, murdară și zdrențăroasă este aruncată și sufletul său este îmbrăcat în haină nouă.

Această haină nouă pentru suflet semnifică omul cel nou – pocăit, iertat și primit de către Dumnezeu. Fără această haină nouă, nimeni nu se poate sălășlui în Împărăția lui Dumnezeu, după cum vedem lămurit din pilda lui Hristos despre nunta fiului împăratului (Matei 22:2–14). Potrivit cuvintelor Apostolului, această haină este alcătuită din: “milostivirile îndurării, din bunătate, smerenie, blândețe, îndelungă răbdare,... iar peste toate acestea... dragoste, care este legătura desăvârșirii” (Coloseni 3:12–14; cf. Efeseni 4:24, Apocalipsa 7:14, Zaharia 3:4).

Inelul de pe degetul său semnifică logodna sufletului său cu Hristos. Cel ce se pocăiește se leapădă de toate legăturile sale întru desfrânare cu lumea aceasta, își lipește sufletul de Hristos și rămâne unit cu El într-o unime de nezdruncinat. Această logodnă se împlinește prin puterea și harul Duhului Sfânt, a Cărui pecete se află pe toate darurile cerești.

Dați-i “încălțăminte în picioarele lui”, spune tatăl slugilor lui. Încălțăminte semnifică puterea voinței prin care omului îi stă în putință să calce cu hotărâre spre căile Domnului, fără să hoinărească aiurea și fără să se uite înapoi.

Prin vițelul cel îngrășat care a fost junghiat, trebuie să înțelegem că Îl semnifică pe Iisus Hristos Însuși, Care S-a dat spre junghiere pentru curățirea păcătoșilor de păcatele lor.

Prin slugi trebuie să înțelegem fie îngerii, fie preoții. Dacă înțelegem prin casa tatălui că ar fi chiar cerul, atunci trebuie să vedem sugile ca pe îngeri; dacă – ca o altă interpretare corectă – înțelegem prin casa

tatălui ca și cum ar fi Biserica de pe pământ (cea văzută), atunci trebuie să vedem slugile ca pe preoți, care sunt chemați să slujească taina jertfei lui Hristos și, prin aceasta, să asigure oamenilor hrana pentru viața cea veșnică. Este limpede că aici se vorbește mai întâi despre Biserică, din faptul că fiul risipitor nu era totuși mort din punct de vedere trupește și, până când omul se desparte de trupul său, el este al Împărăției lui Dumnezeu, în chipul Bisericii lui Dumnezeu care se află pe pământ. Faptul că slugile semnifică la fel de bine și îngerii, este limpede mai întâi din faptul că îngerii sunt de față în biserică la Sfintele Taine și, în al doilea rând, din faptul că Dumnezeu folosește îngerii păzitori ai oamenilor ca să-i îndrume pe calea mântuirii.

“Căci acest fiu al meu mort era și a înviat, pierdut era și s-a aflat.” Trupul lui mai era încă viu, dar sufletul său era ca și mort. Singura scânteie a darului dumnezeiesc, care mai licărea, s-a aprins în el și a înviat sufletul întreg. El era deja pierdut în clipa când și-a cerut partea din avere ce i se cuvenea de la tatăl lui. Și și-a venit în sine. Aceasta înseamnă: el și-a venit în sine la lumina scânteii lui Dumnezeu, fiindcă se pierduse. Dumnezeu îl știa pe el și l-a păstrat în priveliște chiar până în ultima clipă – clipa pocăinței.

Și au început să se vesească. Auzind toate câte se întâmplaseră, fratele mai mare s-a mâniat și i-a spus tatălui său: “Iată, de atâția ani îți slujesc și niciodată n-am călcat porunca ta. Și mie niciodată nu mi-ai dat ied, ca să mă veselesc cu prietenii mei. Dar când a venit acest fiu al tău, care ți-a mâncat averea cu desfrânatele, ai junghiat pentru el vițelul cel îngrășat.” Fiul cel cinstit vorbește astfel tatălui său. Mulți oameni drepti ai Bisericii vorbesc în acest chip cu mânie, atunci când Biserica, cu bucurie și blândețe, îi primește pe păcătoșii cei pocăiți și îi aduce la sfânta taină a Împărtășaniei. Mulți bărbați drepti din Vechiul Testament vorbeau astfel când Îl vedeau pe Dumnezeu aducând pe Singurul Său Fiu ca jertfă pentru neamurile de oameni mai tineri și mai păcătoși: “El nu ne-a dat niciodată nici măcar un ied! Asemănată cu jertfa îngrozitoare pe care Tu o faci pentru acești urmași ai noștri păcătoși și risipitori, Tu nu ai făcut pentru noi nici cea mai mică jertfă, care ar fi totuși prea mică.” Apoi, deoarece capra semnifică în general păcatul, aceiași bărbați drepti ar putea spune: “Tu ne oprești pe noi să săvârșim și cel mai mic păcat – mic și fără importanță ca un ied – și tot Tu răsplătești acum aceste

neamuri păcătoase cu cea mai mare comoară a Ta – cu jertfa Fiului Tău!” și dacă mergem și mai departe, vedem că această pildă aparent simplă, pătrunde chiar în inima întregii istorii a lumii, de la căderea lui Adam până la Preacinstitul Domn Iisus Hristos, care este pentru omenire, pentru Adam și urmașii săi, întocmai ca Fiul Mai Mare al Tatălui Ceresc – deși El este Fiul Cel Unul Născut și nu fiu prin adopție. Dacă Domnul Iisus Hristos ar fi vorbit ca un om obișnuit, muritor, El ar fi putut spune Tatălui Său: “Adam a păcătuit și a căzut de la Tine și el, împreună cu toți urmașii săi Ți-au hulit numele Tău, dar acum Tu pregătești pentru el și urmașii săi asemenea slavă și bucurie, cum eu împreună cu toți sălășluitoarii cerului nici nu ne putem închipui.” Desigur, Domnul Iisus nu S-ar mânia niciodată pe Tatăl Său cel ceresc, nici nu ar vorbi cu Tatăl Său într-un asemenea chip, decât numai dacă noi Îl așezăm dinadins în inimile noastre, spunând aceasta ca să ne mustre ori să ne învețe, ca noi să nu ne semetăm întru dreptatea noastră și, în mândria noastră, să nesocotim păcătoșii care se pocăiesc. Ca și cum El ar fi vrut să ne spună: când Eu, Cel drept din veșnicie, care sunt nedespărțit de Tatăl Meu din veșnicie, nu mă împotrivesc primirii lui Adam cel pocăit din nou, în Împărăția cea cerească, atunci, cum puteți voi, care sunteți dreți numai de puțină vreme și păcătoși sunteți de la întâiul păcat al lui Adam, să vă împotriviți dragostei pe care o are Dumnezeu pentru păcătoșii care se pocăiesc?

„Fiule”, i-a spus tatăl, “tu totdeauna ești cu mine și toate ale mele ale tale sunt. Trebuia să ne veselim și să ne bucurăm, căci fratele tău acesta mort era și a înviat, pierdut era și s-a aflat.”

Astfel, Dumnezeu liniștește pe omul cel drept, amintindu-i de bunătățile cele multe, pe care el le stăpânește și le împarte împreună cu El. Toate ale Mele ale tale sunt. Odată cu întoarcerea fratelui tău celui pocăit, partea ta nu se împuținează, ci bucuria ta va trebui să fie sporită, “căci fratele tău acesta mort era și a înviat, pierdut era și s-a aflat.”

Așa se încheie pilda aceasta, care este în sine o întregă evanghelie de taină și învățăminte. Cu cât omul pătrunde prin rugăciune adâncurile acestei pilde, cu atât va descoperi atât tainele, cât și învățămintele acesteia. Slavă Domnului Iisus Hristos, Care ne-a dat această pildă – această comoară plină de atâta bogăție, de la care neam după neam își adună cunoașterea de Dumnezeu, cât și cunoașterea omului, învățând din această cunoaștere, dragostea prin îndelungă răbdare, iertare prin dragostea lui Dumnezeu pentru oameni și bucuria, prin dragostea lui Dumnezeu, în primirea păcătoșilor care se pocăiesc.

Slavă Tatălui Celui fără de început, și Fiului, și Sfântului Duh de viață dătător – Treimii celei de o ființă și nedespărțită, acum și pururea și-n vecii vecilor. Amin!

Sfantul Nicolae Velimirovici

Predica la Duminica Fiului Risipitor

<http://sfantulnicolaevelimirovici.wordpress.com>

GÂNDUL ZILEI

Tată am greșit la cer și înaintea ta. Aceasta este mărturisirea făcută înaintea Creatorului a toată natura, Dătătorul milei și Judecătorul a tot păcatul. Deși Dumnezeu cunoaște toate, așteaptă cuvintele mărturisirii tale ...

SFÂNTUL AMBROZIE AL MILANULUI

SĂ CÂNTĂM DOMNULUI

Condacul Triodului – glasul 3

De la slava Ta părintească depărtându-mă neînțelepțește, în răutăți am risipit bogăția ce mi-ai dat. Pentru aceasta glasul desfrânatului aduc Ție: Greșit-am înaintea Ta, Părinte îndurate. Primește-mă pe mine, cel ce mă pocăiesc, și mă fă ca pe unul din argații Tăi.

Luminânda Triodului – glasul 2

Bogăția harului, pe care mi-ai dat-o, Mântuitorule, ducându-mă în țări străine eu, ticălosul, rău am cheltuit-o, viețuind desfrânat, și am risipit-o demonilor, înșelându-mă; pentru aceasta, pe mine cel ce mă întorc, primește-mă ca pe fiul cel risipitor, Părinte îndurate, și mă mântuiește.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh. Și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Altă Luminândă a Triodului – glasul 2

Risipit-am avuția Ta, Doamne, cheltuind-o, și m-am supus eu, ticălosul, demonilor în chip viclean; dar Tu, preamiloștive Mântuitorule, îndură-Te de cel desfrânat și curățește pe cel întinat, dându-mi haina cea dintâi a Împărăției Tale.

Stihira Triodului - glasul 6

Bunule Părinte, depărtatu-m-am de la Tine, dar nu mă părăsi, nici nu mă arăta netrebnic împărăției Tale. Vrajmașul cel cu totul viclean m-a dezbrăcat și mi-a luat bogăția; darurile cele sufletești le-am risipit ca un desfrânat. Deci, sculându-mă și întorcându-mă către Tine, strig: Fă-mă ca pe unul din argații Tăi, Cel ce pentru mine Ți-ai întins pe cruce preacuratele Tale mâini; ca să mă scoți de la fiara cea cumplită și cu haina cea dintâi să mă îmbraci, ca un singur mult-Milostiv.

